

Profiel van kwalificatiedossier:

Dierverzorging

Crebonr. 23233

» **Bedrijfsleider dierverzorging (Crebonr. 25576)**

Versie

Gewijzigd 2018

Geldig vanaf

01-01-2019

Opleidingsdomein

Voedsel, natuur en leefomgeving (Crebonr. 79160)

Penvoerder: Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid
Gevalideerd door: Sectorkamer Voedsel, groen en gastvrijheid
Op: 14-06-2018

Inhoudsopgave

Leeswijzer	4
Overzicht van het kwalificatiedossier	5
Basisdeel	7
1. Beroepsspecifieke onderdelen	7
B1-K1: Zorgdragen voor dieren	7
B1-K1-W1: Voert dieren	13
B1-K1-W2: Verzorgt dieren	13
B1-K1-W3: Onderhoudt leef- en werkomgeving	14
B1-K2: Zorgen voor informatieoverdracht	16
B1-K2-W1: Informeert collega's, klanten en/of cliënten en/of publiek	16
B1-K2-W2: Voert publieksgerichte activiteiten uit	17
2. Generieke onderdelen	18
Profieldeel	19
P3: Bedrijfsleider dierverzorging	19
P3-K1: Opstellen fokplan en begeleiden voortplanting dieren	19
P3-K1-W1: Stelt fokplan op	20
P3-K1-W2: Begeleidt voortplantingsproces	20
P3-K1-W3: Draagt zorg voor geboorteprocessen en verzorgt moeder en jongen	21
P3-K2: Inspelen op de wens van klant en/of cliënt en/of publiek	22
P3-K2-W1: Instrueert en/of adviseert en/of verkoopt	22
P3-K2-W2: Behandelt klachten	23
P3-K2-W3: Bewaakt de voorraad	23
P3-K3: Leiden bedrijf/afdeling/project	24
P3-K3-W1: Maakt de planning en verdeelt het werk	24
P3-K3-W2: Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied	25
P3-K3-W3: Koopt in voor de onderneming (producten of diensten)	25
P3-K3-W4: Verwerft opdrachten, bindt klanten	25
P3-K3-W5: Adviseert leidinggevende over personeelszaken	26
P3-K3-W6: Adviseert leidinggevende over de financiële voortgang	26
P3-K3-W7: Organiseert het kwaliteitsbeleid	27
P3-K3-W8: Stelt project-/afdelingsplan op	27
P3-K3-W9: Optimaliseert bedrijfsvoering	27

Leeswijzer

Het kwalificatiedossier voor het middelbaar beroepsonderwijs geeft weer wat de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen en kunnen aan het einde van de mbo-opleiding.

Opbouw dossier

Dit kwalificatiedossier bevat de kwalificatie-eisen voor één of meerdere mbo-beroepen en bestaat uit:

1. Het **basisdeel** (B), dat gevormd wordt door:
  - a. De beroepsspecifieke onderdelen. Dit betreft gemeenschappelijke kerntaken en werkprocessen voor het gehele kwalificatie - dossier.
  - b. De generieke onderdelen. De generieke onderdelen zijn door de landelijke overheid geformuleerd. Het betreft de onderdelen:
Nederlandse taal;
rekenen;
loopbaan en burgerschap; en
voor zover het niveau 4 betreft: Engels.
2. Het **profieldeel** (P). Profielen bestaan uit kerntaken (K) en werkprocessen (W) waarop de kwalificaties in dit kwalificatiedossier van elkaar verschillen.

De beroepsopleiding in het mbo is gebaseerd op een kwalificatie en één of meer **keuzedelen** (D). Keuzedelen hebben tot doel om bovenop de kwalificatie een verdieping of verbreding te leveren bij de toerusting voor de arbeidsmarkt of een extra voorbereiding voor een vervolgopleiding. De beschikbare keuzedelen voor dit kwalificatiedossier zijn te vinden op <https://kwalificatie-mijn.s-bb.nl>. Op deze website staat het overzicht met alle keuzedelen.

Taal en rekenen

De generieke kwalificatie-eisen voor taal en rekenen zijn benoemd in het basisdeel. Als sprake is van beroepsspecifieke taal- en rekeneisen is dit aangegeven in de kolom 'vakken en vaardigheden'. Daarnaast kan in de kolom 'gedrag' een extra verduidelijking aangegeven zijn hoe deze beroepsspecifieke taal- en rekeneisen worden ingezet in een werkproces.

Verantwoordingsinformatie

Aanvullende (verantwoordings-)informatie bij dit kwalificatiedossier is te vinden op <https://kwalificatie-mijn.s-bb.nl>. Deze informatie is geen onderdeel van het kwalificatiedossier.

Overzicht van het kwalificatiedossier

Naam profiel	Mbo-niveau (EQF-niveau)	Beroepsvereisten	Typering van de kwalificatie
P1 Bedrijfsleider diervverzorging	4	Ja	middenkaderopleiding

B1-K1 Zorgdragen voor dieren	B1-K1-W1	Voert dieren
	B1-K1-W2	Verzorgt dieren
	B1-K1-W3	Onderhoudt leef- en werkomgeving

B1-K2 Zorgen voor informatieoverdracht	B1-K2-W1	Informeert collega's, klanten en/of cliënten en/of publiek
	B1-K2-W2	Voert publieksgerichte activiteiten uit

Profieldeel

De profielen in dit kwalificatiedossier hebben de volgende (specifieke) kerntaken en werkprocessen:

P1 Medewerker diervverzorging
Geen extra kerntaken en werkprocessen

P2 Vakbekwaam medewerker diervverzorging			
P2-K1	Begeleiden voortplanting dieren	P2-K1-W1	Begeleidt voortplantingsproces
		P2-K1-W2	Draagt zorg voor geboorteproces en verzorgt moeder en jongen
P2-K2	Inspelen op de wens van klant en/of cliënt en/of publiek	P2-K2-W1	Instrueert en/of adviseert en/of verkoopt
		P2-K2-W2	Behandelt klachten
		P2-K2-W3	Bewaakt de voorraad

P3 Bedrijfsleider diervverzorging			
P3-K1	Opstellen fokplan en begeleiden voortplanting dieren	P3-K1-W1	Stelt fokplan op
		P3-K1-W2	Begeleidt voortplantingsproces
		P3-K1-W3	Draagt zorg voor geboorteproces en verzorgt moeder en jongen
P3-K2	Inspelen op de wens van klant en/of cliënt en/of publiek	P3-K2-W1	Instrueert en/of adviseert en/of verkoopt
		P3-K2-W2	Behandelt klachten
		P3-K2-W3	Bewaakt de voorraad
P3-K3	Leiden bedrijf/afdeling/project	P3-K3-W1	Maakt de planning en verdeelt het werk
		P3-K3-W2	Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied
		P3-K3-W3	Koopt in voor de onderneming (producten of diensten)
		P3-K3-W4	Verwerft opdrachten, bindt klanten

P3 Bedrijfsleider dierv verzorging		
	P3-K3-W5	Adviseert leidinggevende over personeelszaken
	P3-K3-W6	Adviseert leidinggevende over de financiële voortgang
	P3-K3-W7	Organiseert het kwaliteitsbeleid
	P3-K3-W8	Stelt project-/afdelingsplan op
	P3-K3-W9	Optimaliseert bedrijfsvoering

P4 Proefdierv verzorger		
P4-K1 Begeleiden voortplanting dieren	P4-K1-W1	Begeleidt voortplantingsproces
	P4-K1-W2	Draagt zorg voor geboorteprocess en verzorgt moeder en jongen
	P4-K1-W3	Verzamelt materiaal voor genotypering
P4-K2 Uitvoeren proefdierwerkzaamheden	P4-K2-W1	Bereidt proefdierwerkzaamheden voor
	P4-K2-W2	Voert eenvoudige biotechnische handelingen uit
	P4-K2-W3	Assisteert bij dierproeven

P5 Dierenartsassistent paraveterinair		
P5-K1 Uitvoeren algemene praktijkwerkzaamheden	P5-K1-W1	Beheert apotheek
	P5-K1-W2	Beheert praktijkruimten en instrumenten
	P5-K1-W3	Verricht baliewerkzaamheden, inventariseert de zorgvraag en adviseert
P5-K2 Verrichten paraveterinaire handelingen	P5-K2-W1	Assisteert bij consulten
	P5-K2-W2	Assisteert bij operaties
	P5-K2-W3	Voert professionele gebitsreiniging uit
	P5-K2-W4	Verricht laboratoriumwerkzaamheden
	P5-K2-W5	Voert beeldvormende technieken uit of assisteert daarbij

Basisdeel

1. Beroepsspecifieke onderdelen

Typering van de beroepengroep

Context

De beginnend beroepsbeoefenaar in het werkveld diervverzorging werkt in een dienstverlenend bedrijf. Het kan gaan om een dierentuin, een asiel of pension, een fokkerij voor gezelschapsdieren, een hondenuitlaat-service, een organisatie die zich bezig houdt met training en/of gedrag, een dierenspecialzaak, een kinderboerderij, een proefdierbedrijf of een praktijk waar (bio-)medische handelingen worden verricht.

Het gaat in dit werkveld om alle diersoorten, niet alleen om zoogdieren maar ook om vogels, vissen, reptielen en amfibieën. Waar het woord 'dier' staat kan iedere diersoort bedoeld worden die in het werkveld voorkomt.

Dierenwelzijn wordt als steeds belangrijker ervaren door publiek en politiek. Dieren hebben vaak een aantoonbaar positief effect op de gezondheid en het welzijn van mensen en zijn in economisch opzicht aantoonbaar van grote betekenis.

Typerende beroepshouding

De beginnend beroepsbeoefenaar in het werkveld diervverzorging verzorgt dieren en hun leefomgeving. Dierenwelzijn speelt bij alle beroepen een hoofdrol. Het werk vraagt een signalerende en proactieve houding, waarbij steeds rekening wordt gehouden met diergezondheid en dierenwelzijn én met de veiligheid van mens en dier. Het is de taak van de beginnend beroepsbeoefenaar om op afwijkende omstandigheden of gedrag van de dieren op de juiste manier te reageren. Communicatie met direct betrokkenen is van groot belang; dit kan communicatie met een collega zijn, de leidinggevende, een eigenaar of een klant/cliënt.

Daarnaast is hij klantgericht en zich bewust dat het handelen een positief beeld van het bedrijf bij de klanten en/of bezoekers moet achterlaten. Bij de werkzaamheden houdt de beginnend beroepsbeoefenaar rekening met de consequenties voor milieu en arbeidsomstandigheden. Milieuzorg en duurzaamheid zijn aandachtsgebieden voor de beroepsbeoefenaar; hij zorgt voor het correct scheiden en veilig afvoeren van (medisch) afval. Daarnaast probeert hij verspilling te voorkomen.

Resultaat van de beroepengroep

Dieren en hun leefomgeving zijn correct verzorgd en de informatieoverdracht naar collega's/publiek/klanten/eigenaars is correct en klantvriendelijk.

B1-K1: Zorgdragen voor dieren

Complexiteit

De complexiteit van de kerntaak wordt vooral bepaald door alertheid op hygiënisch werken en speciale aandacht voor dierenwelzijn. De beginnend beroepsbeoefenaar moet zich bewust zijn van de mogelijke aanwezigheid van klanten/publiek die letten op zijn omgang met dieren.

Veiligheid (voor mens en dier) is van groot belang en is tevens een afbreukrisico. Soms moet de beginnend beroepsbeoefenaar omgaan met risicovolle omstandigheden (hanteren specifieke dieren, stressvolle situaties).

Afhankelijk van het niveau waarop de beroepsbeoefenaar werkzaam is, gaat het in meer of mindere mate om werk waarvoor standaardwerkwijzen gelden. Ook de aard van kennis en vaardigheden is afhankelijk van het niveau van de beroepsbeoefenaar.

Voor Bedrijfsleider diervverzorging geldt aanvullend:

De nadruk ligt op de organisatie van werk en bedrijf, het combineren en afstemmen van verschillende factoren die een rol spelen in de onderneming (tijd, middelen, wensen klant, etc.) De bedrijfsleider diervverzorging heeft specialistische kennis van het beroep en past deze toe. Hij integreert nieuwe kennis en inzichten in de werkzaamheden. Hij heeft extra aandacht voor dieren om een beeld te krijgen van hun gezondheid en welzijn. Hij hanteert ethische overwegingen bij zijn handelen. Hij streeft kwaliteitszorg en opvolging van afspraken door medewerkers na. Hij houdt rekening met langere termijn effect van aankopen en werkzaamheden (duurzaamheid).

B1-K1: Zorgdragen voor dieren

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt samen met collega's en/of leidinggevende en draagt verantwoordelijkheid voor het eigen werk.

Voor Bedrijfsleider diervverzorging geldt aanvullend:

De bedrijfsleider diervverzorging is eindverantwoordelijk voor (een deel van) de onderneming/organisatie en heeft een organisatorische, coördinerende, controlerende en aansturende rol. Afhankelijk van de organisatie heeft hij ook een uitvoerende rol. Hij is zelfstandig werkzaam. Hij is verantwoordelijk voor de verdeling van werkzaamheden, de uitvoering van het werk binnen wet- en regelgeving en voor het werk van medewerkers. De beginnend bedrijfsleider legt, indien van toepassing, verantwoording af aan de leidinggevende. Hij kan meerdere taken naast elkaar uitvoeren

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van arbo en veiligheid
- heeft kennis van branchespecifieke wet- en regelgeving
- heeft kennis van de in het bedrijf voorkomende bedrijfsprocessen
- heeft kennis van veel voorkomende rassen en soorten en hun specifieke verzorging
- heeft kennis van preventieve en curatieve diergeneesmiddelen: afhankelijk van wat beroepsbeoefenaar mag toedienen (volgens wetgeving/bedrijfsprotocol)
- heeft kennis van voortplanting van dieren: proces en gedragskenmerken
- heeft basiskennis van geboorteproces
- heeft basiskennis van het socialiseren van dieren
- heeft kennis van algemene biologie van dieren: verschillen in diersoorten, exterieur, motoriek
- heeft kennis van voeding: voerkwaliteit en essentiële verschillen tussen soorten voer, dieetvoeding
- heeft kennis van diergedrag: natuurlijk gedrag en het beïnvloeden van gedrag
- heeft kennis van diergezondheid: kenmerken van gezonde dieren, zieke dieren, methoden om afwijkingen zintuigelijk waar te nemen
- heeft kennis van hygiëne en zoönosen: eigen hygiëne, preventie besmetting
- heeft kennis van dierenwelzijn
- kan voorkomende registratiesystemen gebruiken
- kan zorgdragen voor identificatie van het dier
- kan dieren hanteren en/of fixeren
- kan observatietechnieken toepassen
- kan enkele gebreken signaleren
- kan de huisvesting en leefomgeving van dieren verzorgen
- kan de leefomgeving van dieren reinigen en ontsmetten
- kan veilig werken

Geldt extra voor beginnend beroepsbeoefenaren voor wie het certificaat Houder van herpeten noodzakelijk is voor de beroepsuitoefening

- heeft kennis van dierenwelzijn
- heeft kennis van (uiterlijke kenmerken van) de meest voorkomende en verhandelde herpeten
- heeft kennis van wet- en regelgeving rond het importeren, verkopen, houden en vervoeren van herpeten
- heeft kennis van wet- en regelgeving en branche-eisen t.a.v. kweken met, handelen in en opvangen van herpeten
- heeft kennis van de plaatsingsmogelijkheden van diverse herpeten
- heeft kennis van voersoorten, hoeveelheden, voermethode en frequentie
- heeft kennis van voerkwaliteit en –samenstelling
- heeft kennis van de huisvesting van herpeten, afhankelijk van leeftijd, levensfase, seizoen
- heeft kennis van huisvestingsomstandigheden, afhankelijk van de herkomst van het dier en verrijking van de leefomgeving
- heeft kennis van de huisvesting van zieke en van ziekte verdachte dieren
- heeft kennis van de voortplanting van herpeten en de ontwikkeling vanaf embryo
- heeft kennis van de natuurlijke biotoop en het gedrag van herpeten
- heeft kennis van invasieve soorten en hoe hiermee om te gaan
- heeft kennis van ziektebeelden, zoönosen, fysieke en gedragsmatige afwijkingen
- heeft kennis van preventieve en curatieve gezondheidszorg
- heeft kennis van de gehele handelsketen
- heeft kennis van betrouwbare informatiebronnen

B1-K1: Zorgdragen voor dieren

- heeft kennis van de minimale noodzakelijke informatie om te kunnen handelen in een nieuwe soort die nog niet in het bedrijf voorkomt
- heeft kennis van wetgeving over het geven van voorlichting, bijsluiters
- kan een levering herpeten controleren en afwijkingen herkennen
- kan de meest voorkomende verhandelde herpeten benoemen
- kan omgaan met de meest voorkomende soorten herpeten
- kan herpeten voeren en verzorgen
- kan herpeten hanteren en laten wennen aan animal handling
- kan hygiënische maatregelen nemen, ook t.a.v. persoonlijke hygiëne
- kan dode herpeten afvoeren
- kan werkzaamheden en afwijkingen registreren
- kan dieren in ziekenboeg, quarantaine of isolatie plaatsen
- kan vocht- en voedselopname controleren en afwijkingen registreren
- kan het gedrag monitoren en afwijkingen registreren
- kan adequaat reageren op ziekte en afwijkend gedrag
- kan tijdig een deskundige inschakelen en assisteren
- kan zieke en gewonde dieren transporteren
- kan een kweekplan opstellen en ouderdieren selecteren
- kan het vermoeden van dracht noteren
- kan nestmateriaal verzorgen
- kan schriftelijk en mondeling voorlichting geven over het houden en verzorgen van herpeten
- kan de verpakking afstemmen op het dier volgens IATA-regels (EU)
- kan betrouwbare leveranciers selecteren
- kan protocollen en werkwijzen opstellen

Geldt extra voor beginnend beroepsbeoefenaren voor wie het certificaat Houder van honden en katten noodzakelijk is voor de beroepsuitoefening

- heeft kennis van dierenwelzijn
- heeft kennis van (uiterlijke kenmerken van) de meest voorkomende honden- en kattenrassen
- heeft kennis van de wet- en regelgeving rond het importeren, verkopen, houden en vervoeren van honden en katten
- heeft kennis van wet- en regelgeving en branche-eisen t.a.v. fokken met, handelen in en opvangen van honden of katten
- heeft kennis van de plaatsingsmogelijkheden van honden en katten
- heeft kennis van voersoorten, hoeveelheden, voermethode en frequentie
- heeft kennis van voerkwaliteit en –samenstelling
- heeft kennis van de huisvesting van honden en katten, afhankelijk van leeftijd, levensfase, seizoen
- heeft kennis van huisvestingsomstandigheden, afhankelijk van de herkomst van het dier en verrijking van de leefomgeving
- heeft kennis van acclimatisatie omstandigheden, afhankelijk van het land van herkomst en de wijze van transport
- heeft kennis van de huisvesting van zieke en van ziekte verdachte dieren
- heeft kennis van de voortplanting van honden en katten en de ontwikkeling vanaf embryo
- heeft kennis van natuurlijk gedrag van honden en katten
- heeft kennis van de minimumleeftijd waarop pups/kittens van het moederdier gescheiden mogen worden
- heeft kennis van ziektebeelden, zoönosen, fysieke en gedragsmatige afwijkingen bij honden en katten
- heeft kennis van preventieve en curatieve gezondheidszorg
- heeft kennis van betrouwbare informatiebronnen
- heeft kennis van de gehele handelsketen
- heeft kennis van wetgeving over het geven van voorlichting, bijsluiters
- kan de meest voorkomende honden- en kattenrassen benoemen
- kan omgaan met de meest voorkomende honden- en kattenrassen
- kan honden en katten voeren en verzorgen
- kan honden en katten hanteren en fixeren
- kan hygiënische maatregelen nemen, ook t.a.v. persoonlijke hygiëne
- kan honden en katten socialiseren en laten wennen aan animal handling
- kan dode dieren afvoeren
- kan werkzaamheden en afwijkingen registreren
- kan dieren in de ziekenboeg, quarantaine of isolatie plaatsen
- kan vocht- en voedselopname controleren en afwijkingen registreren
- kan het gedrag monitoren en afwijkingen registreren

B1-K1: Zorgdragen voor dieren

- kan adequaat reageren op ziekte en afwijkend gedrag
- kan tijdig een deskundige inschakelen en assisteren
- kan zieke en gewonde dieren transporteren
- kan een fokplan opstellen en ouderdieren selecteren
- kan vruchtbaarheid analyseren
- kan dracht registreren
- kan nestmateriaal verzorgen
- kan de geboorte van pups/kittens begeleiden
- kan, indien van toepassing, moeder en jongen verzorgen
- kan pups/kittens socialiseren
- kan schriftelijk en mondeling voorlichting geven over het houden en verzorgen van honden en katten
- kan betrouwbare leveranciers selecteren
- kan protocollen voor vaste werkwijzen opstellen

Geldt extra voor beginnend beroepsbeoefenaren voor wie het certificaat Houder van overige zoogdieren noodzakelijk is voor de beroepsuitoefening

- heeft kennis van dierenwelzijn
- heeft kennis van (uiterlijke kenmerken van) de meest voorkomende en verhandelde diergroepen en dieren
- heeft kennis van wet- en regelgeving rond het importeren, verkopen, houden en vervoeren van overige zoogdieren
- heeft kennis van wet- en regelgeving en branche-eisen t.a.v. fokken met, handelen in en opvangen van overige zoogdieren
- heeft kennis van voersoorten, hoeveelheden, voermethode en frequentie
- heeft kennis van voerkwaliteit en –samenstelling
- heeft kennis van de huisvesting van overige zoogdieren, afhankelijk van leeftijd, levensfase, seizoen
- heeft kennis van huisvestingsomstandigheden, afhankelijk van de herkomst van het dier en verrijking van de leefomgeving
- heeft kennis van acclimatisatie omstandigheden, afhankelijk van het land van herkomst en de wijze van transport
- heeft kennis van de huisvesting van zieke en van ziekte verdachte dieren
- heeft kennis van de voortplanting van overige zoogdieren en de ontwikkeling vanaf embryo
- heeft kennis van de natuurlijke biotoop en het gedrag van overige zoogdieren
- heeft kennis van de minimum leeftijd waarop jonge dieren van de ouders gescheiden mogen worden
- heeft kennis van invasieve soorten en hoe hiermee om te gaan
- heeft kennis van ziektebeelden, zoönosen, fysieke en gedragsmatige afwijkingen bij overige zoogdieren
- heeft kennis van preventieve en curatieve gezondheidszorg
- heeft kennis van betrouwbare informatiebronnen
- heeft kennis van de minimale noodzakelijke informatie om te kunnen handelen in een nieuwe soort die nog niet in het bedrijf voorkomt
- heeft kennis van de gehele handelsketen
- heeft kennis van wetgeving over het geven van voorlichting, bijsluiters
- kan een levering overige zoogdieren controleren en afwijkingen herkennen
- kan de meest voorkomende verhandelde diergroepen en dieren benoemen
- kan omgaan met de meest voorkomende overige zoogdieren
- kan overige zoogdieren voeren en verzorgen
- kan overige zoogdieren hanteren en fixeren
- kan overige zoogdieren laten wennen aan animal handling
- kan, indien van toepassing, overige zoogdieren socialiseren
- kan hygiënische maatregelen nemen, ook t.a.v. persoonlijke hygiëne
- kan dode dieren afvoeren
- kan werkzaamheden en afwijkingen registreren
- kan dieren in ziekenboek, quarantaine of isolatie plaatsen
- kan vocht- en voedselopname controleren en afwijkingen registreren
- kan het gedrag monitoren en afwijkingen registreren
- kan adequaat reageren op ziekte en afwijkend gedrag
- kan tijdig een deskundige inschakelen en assisteren
- kan zieke en gewonde dieren transporteren
- kan een fokplan opstellen en ouderdieren selecteren
- kan vruchtbaarheid analyseren
- kan vermoeden van dracht noteren
- kan nestmateriaal verzorgen

B1-K1: Zorgdragen voor dieren

- kan, waar van toepassing, de geboorte van jongen begeleiden
- kan moeder en jongen verzorgen
- kan schriftelijk en mondeling voorlichting geven over het houden en verzorgen van overige zoogdieren
- kan de verpakking afstemmen op dier volgens IATA-regels (EU)
- kan betrouwbare leveranciers selecteren
- kan protocollen voor vast werkwijzen opstellen

Geldt extra voor beginnend beroepsbeoefenaren voor wie het certificaat Houder van vissen noodzakelijk is voor de beroepsuitoefening

- heeft kennis van dierenwelzijn
- heeft kennis van (uiterlijke kenmerken van) de meest voorkomende en verhandelde vissen
- heeft kennis van wet- en regelgeving rond het importeren, verkopen, houden en vervoeren van vissen
- heeft kennis van wet- en regelgeving en branche-eisen t.a.v. kweken met, handelen in en opvangen van vissen
- heeft kennis van de plaatsingsmogelijkheden van diverse vissen
- heeft kennis van voersoorten, hoeveelheden, voermethode en frequentie
- heeft kennis van voerkwaliteit en –samenstelling
- heeft kennis van het ecosysteem van vissen
- heeft kennis van huisvestingsomstandigheden, afhankelijk van de herkomst van het dier en verrijking van de leefomgeving
- heeft kennis van acclimatisatie omstandigheden, afhankelijk van het land van herkomst en de wijze van transport
- heeft kennis van huisvesting van zieke en van ziekte verdachte dieren
- heeft kennis van de voortplanting van vissen en de ontwikkeling vanaf embryo
- heeft kennis van de natuurlijke biotoop en het gedrag van vissen
- heeft kennis van invasieve soorten en hoe hiermee om te gaan
- heeft kennis van ziektebeelden, zoönosen, fysieke en gedragsmatige afwijkingen
- heeft kennis van preventieve en curatieve gezondheidszorg
- heeft kennis van betrouwbare informatiebronnen
- heeft kennis van de minimale noodzakelijke informatie om te kunnen handelen in een nieuwe soort die nog niet in het bedrijf voorkomt
- heeft kennis van de gehele handelsketen
- heeft kennis van wetgeving over het geven van voorlichting, bijsluiters
- heeft kennis van recirculatiesystemen en de risico's ervan in aquaculturen (inclusief het gebruik van biofilters en water decontaminatie)
- kan een levering vissen controleren en afwijkingen herkennen
- kan de meest voorkomende verhandelde vissen benoemen
- kan omgaan met de meest voorkomende soorten vissen
- kan vissen voeren en verzorgen
- kan de waterkwaliteit, temperatuur en PH-waarde afstemmen op de vissen
- kan hygiënische maatregelen nemen, ook t.a.v. persoonlijke hygiëne
- kan dode vissen afvoeren
- kan werkzaamheden en afwijkingen registreren
- kan dieren in ziekenboeg, quarantaine of isolatie plaatsen
- kan voedselopname controleren en afwijkingen registreren
- kan het gedrag monitoren en registreren
- kan adequaat reageren op ziekte en afwijkend gedrag
- kan tijdig een deskundige inschakelen en assisteren
- kan een kweekplan opstellen en ouderdieren selecteren
- kan een vermoeden van dracht noteren
- kan nestmateriaal verzorgen
- kan de verpakking afstemmen op het dier, volgens de IATA-regels (EU 2005)
- kan schriftelijk en mondeling voorlichting geven over het houden en verzorgen van vissen
- kan betrouwbare leveranciers selecteren
- kan protocollen voor vaste werkwijzen opstellen

Geldt extra voor beginnend beroepsbeoefenaren voor wie het certificaat Houder van vogels noodzakelijk is voor de beroepsuitoefening

- heeft kennis van dierenwelzijn
- heeft kennis van (uiterlijke kenmerken van) de meest voorkomende en verhandelde vogels
- heeft kennis van wet- en regelgeving rond het importeren, verkopen, houden en vervoeren van vogels
- heeft kennis van wet- en regelgeving en branche-eisen t.a.v. fokken met, handelen in en opvangen van vogels
- heeft kennis van de plaatsingsmogelijkheden van diverse vogels

B1-K1: Zorgdragen voor dieren

- heeft kennis van voersoorten, hoeveelheden, voermethode en frequentie
- heeft kennis van voerkwaliteit en –samenstelling
- heeft kennis van de huisvesting van vogels, afhankelijk van leeftijd, levensfase, seizoen
- heeft kennis van huisvestingsomstandigheden, afhankelijk van de herkomst van het dier en verrijking van de leefomgeving
- heeft kennis van acclimatisatie omstandigheden, afhankelijk van het land van herkomst en de wijze van transport
- heeft kennis van huisvesting van zieke en van ziekte verdachte vogels
- heeft kennis van de voortplanting van vogels en de ontwikkeling vanaf embryo
- heeft kennis van de natuurlijke biotoop en het gedrag van vogels
- heeft kennis van invasieve soorten en hoe hiermee om te gaan
- heeft kennis van ziektebeelden, zoönosen, fysieke en gedragsmatige afwijkingen
- heeft kennis van preventieve en curatieve gezondheidszorg
- heeft kennis van betrouwbare informatiebronnen
- heeft kennis van de minimale noodzakelijke informatie om te kunnen handelen in een nieuwe soort die nog niet in het bedrijf voorkomt
- heeft kennis van de gehele handelsketen
- heeft kennis van wetgeving over het geven van voorlichting, bijsluiters
- kan een levering vogels controleren en afwijkingen herkennen
- kan de meest voorkomende verhandelde vogels benoemen
- kan omgaan met de meest voorkomende vogelsoorten
- kan vogels voeren en verzorgen
- kan vogels hanteren en (in voorkomende gevallen) laten wennen aan animal handling
- kan hygiënische maatregelen nemen, ook t.a.v. persoonlijke hygiëne
- kan dode vogels afvoeren
- kan werkzaamheden en afwijkingen registreren
- kan vogels in ziekenboeg, quarantaine of isolatie plaatsen
- kan vocht- en voedselopname controleren en registreren
- kan het gedrag monitoren en registreren
- kan adequaat reageren op ziekte en afwijkend gedrag
- kan tijdig een deskundige inschakelen en assisteren
- kan zieke en gewonde dieren transporteren
- kan een fokplan opstellen en ouderdieren selecteren
- kan nestmateriaal verzorgen
- kan schriftelijk en mondeling voorlichting geven over het houden en verzorgen van vogels
- kan de verpakking afstemmen op het dier, volgens de IATA-regels (EU)
- kan betrouwbare leveranciers selecteren
- kan protocollen voor vaste werkwijzen opstellen

Voor Bedrijfsleider dierv verzorging geldt aanvullend:

- heeft kennis van branchespecifieke wet- en regelgeving en weet waar het staat
- heeft kennis van het socialisatieproces
- heeft kennis van anatomie en fysiologie van dieren: bewegingsapparaat, spijsvertering, zenuwstelsel, circulatieapparaat, plaats en functie organen, voortplantingsorganen
- heeft kennis van pathologie van dieren: afwijkingen, herkent locatie afwijking en kent mogelijke behandeling
- heeft kennis van voedingsleer/dieetvoeding: samenstelling (weende-analyse), normaalwaarde en afwijkingen, werking speciale diëten bij speciale afwijkingen
- heeft kennis van diergedrag: afwijkingen, relaties tussen natuurlijk gedrag en afwijkingen, trainingsmogelijkheden van dieren
- heeft kennis van diergezondheid: (meldingsplichtige) ziektes en bijbehorende acties, entingsschema's, afwijkingen, zoönosen
- heeft kennis van hygiëne en zoönosen: besmettingsrisico's
- heeft kennis van ehbo van dieren
- heeft kennis van geboorteproces: afwijkingen en bijbehorende acties
- kan maatregelen voor quarantaine en/of ziekenboeg nemen
- kan dieren socialiseren en/of trainen afhankelijk van diersoort en gebruiksdoel

B1-K1-W1: Voert dieren

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar overlegt over uit te voeren werkzaamheden. Hij geeft dieren voer en water volgens een voerschema. Indien nodig bedient hij hiervoor apparatuur. Hij controleert de voer- en waterinname en signaleert afwijkingen aan dieren en aan voerkwaliteit en storingen aan apparatuur. Waar dat kan en is toegestaan verhelpt hij storingen aan apparatuur zelf. Hij voorkomt verspilling en doet waar mogelijk voorstellen voor verbetering.

Voor Bedrijfsleider dierv verzorging geldt aanvullend:

Hij maakt voerschema's en geeft waar nodig diëtvoeding. Indien van toepassing signaleert hij storingen aan voerapparatuur en verhelpt deze.

Resultaat

Dieren hebben het juiste voer en de juiste hoeveelheid voer en water gekregen.

Voor Bedrijfsleider dierv verzorging geldt aanvullend:

N.v.t.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- leidt het voerrantsoen correct af van het voerschema;
- werkt volgens instructie;
- werkt zorgvuldig;
- is alert op en werkt met aandacht voor dierenwelzijn;
- houdt zich aan procedures.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen, Samenwerken en overleggen

Voor Bedrijfsleider dierv verzorging geldt aanvullend:

- neemt adequaat maatregelen bij afwijkingen;
- signaleert wanneer specialistische hulp nodig is en onderneemt actie;
- registreert handelingen volgens protocol;
- houdt nauwkeurig voerkwaliteit en voorraad op peil;
- bepaalt welke dieren wat op welk moment nodig hebben;

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Plannen en organiseren, Kwaliteit leveren

B1-K1-W2: Verzorgt dieren

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar overlegt over uit te voeren werkzaamheden. Hij verzorgt de dieren en let op het gedrag en de uiterlijke kenmerken van gezondheid en welzijn. Hij controleert de conditie van dieren, signaleert afwijkingen en meldt deze bij de leidinggevende.

Hij hanteert (en socialiseert indien van toepassing) dieren, passend bij de diersoort, ook als het dier ongewenst gedrag vertoont.

Indien van toepassing verzorgt de beroepsbeoefenaar zieke dieren en/of dieren in quarantaine.

Voor Bedrijfsleider dierv verzorging geldt aanvullend:

Hij plaatst en introduceert nieuwe dieren in een andere leefomgeving.

Hij dient, indien van toepassing, geneesmiddelen toe.

In voorkomende gevallen assisteert hij (deskundigen) bij de geboorte van dieren.

Resultaat

De dieren zijn in optimale conditie en vertonen zoveel mogelijk natuurlijk gedrag.

Voor Bedrijfsleider dierv verzorging geldt aanvullend:

N.v.t.

B1-K1-W2: Verzorgt dieren

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- werkt conform instructie, zorgvuldig en met aandacht;
- werkt hygiënisch volgens bedrijfsvoorschrift;
- hanteert dieren correct;
- voorkomt door zijn gedrag stress bij dieren;
- stimuleert gewenst gedrag, afhankelijk van de situatie.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen, Samenwerken en overleggen, Ethisch en integer handelen, Materialen en middelen inzetten

Voor Bedrijfsleider diervverzorging geldt aanvullend:

- werkt volgens protocol/voorschrift;
- neemt gewenste actie bij afwijkingen in gedrag of uiterlijke kenmerken;
- registreert noodzakelijke gegevens;
- onderneemt actie wanneer specialistische hulp nodig is;
- bepaalt welke verzorging dieren nodig hebben;
- hanteert quarantaineregels nauwgezet;
- assisteert adequaat bij geboorte van dieren, als dat van toepassing is.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Kwaliteit leveren

B1-K1-W3: Onderhoudt leef- en werkomgeving

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar overlegt over de werkzaamheden. Hij zorgt voor een schone, veilige en verzorgde leef- en werkomgeving van dieren. Ook zorgt hij voor afvoer van afval. Afhankelijk van de bedrijfssituatie regelt hij zelf het klimaat in het verblijf of zorgt voor een deskundige die dat kan doen.

Hij controleert en onderhoudt materialen en middelen in de leefomgeving. Hij neemt maatregelen ter voorkoming van ziekten en/of de verspreiding ervan. Hij zorgt voor goede persoonlijke hygiëne.

Voor Bedrijfsleider diervverzorging geldt aanvullend:

Waar van toepassing verzorgt hij ook de opname- en/of quarantaineruimte. Hij bepaalt onderhoudswerkzaamheden aan leef- en werkomgeving.

Resultaat

Een schone, veilige en verzorgde leef- en werkomgeving waarin dieren natuurlijk gedrag kunnen vertonen.

Voor Bedrijfsleider diervverzorging geldt aanvullend:

Ziekten en/of de verspreiding ervan zijn voorkomen.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- werkt effectief en efficiënt;
- houdt zich aan bedrijfs- en wettelijke eisen;
- schakelt waar nodig deskundigen in;
- werkt veilig en hygiënisch;
- is alert op persoonlijke hygiëne;
- is alert op dierenwelzijn en diergezondheid.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

Voor Bedrijfsleider diervverzorging geldt aanvullend:

- neemt tijdig de juiste beslissingen;
- maakt een onderhoudsplanning;
- werkt volgens protocol.

B1-K1-W3: Onderhoudt leef- en werkomgeving

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Plannen en organiseren, Samenwerken en overleggen, Instructies en procedures opvolgen

B1-K2: Zorgen voor informatieoverdracht

Complexiteit

De werkzaamheden zijn soms routinematig (en dan vaak volgens interne afspraak), soms wisselend. Vragen van met name externen bepalen de mate van routine die de beroepsbeoefenaar kan inzetten.

De complexiteit wordt vooral bepaald door het werken in aanwezigheid van klanten en/of cliënten en/of publiek en collega's die om informatie of advies vragen en op zijn gedrag letten. Een antwoord op een vraag moet begrijpelijk en zorgvuldig worden gegeven. Beroepsbeoefenaars hebben veel kennis nodig, zowel algemeen als diergericht, en kunnen omgaan met verschillende doelgroepen. Een klantgerichte houding en goede communicatieve vaardigheden zijn erg belangrijk. De beginnend beroepsbeoefenaar stemt het gebruik van sociale media af op het bedrijfsbeleid.

Voor Bedrijfsleider dierv verzorging geldt aanvullend:

De bedrijfsleider dierv verzorging krijgt soms te maken met emotionele bezoekers/ cliënten en moet daarmee, en met eigen emoties, om kunnen gaan. Van hem wordt extra aandacht wordt gevraagd voor gedrag en houding vanwege publieke opinie. Hij let daarom ook op het gedrag van collega's in hun omgang met de dieren. Hij stelt bedrijfsbeleid op voor het gebruik van sociale media. Hij heeft specialistische kennis om klanten/cliënten/publiek te adviseren.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt samen met collega's en/of leidinggevende en draagt verantwoordelijkheid voor het eigen werk.

Voor Bedrijfsleider dierv verzorging geldt aanvullend:

De bedrijfsleider dierv verzorging is eindverantwoordelijk voor (een deel van) de onderneming/organisatie. Hij heeft een organisatorische, coördinerende, controlerende en aansturende rol en, afhankelijk van de organisatie, ook een uitvoerende rol. Hij is zelfstandig werkzaam, en geeft eventueel verantwoording achteraf. Hij is verantwoordelijk voor de verdeling van werkzaamheden.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van de in het bedrijf voorkomende bedrijfsprocessen
- heeft kennis van veel voorkomende rassen en soorten en hun specifieke verzorging
- heeft kennis van diergedrag: natuurlijk gedrag en het beïnvloeden van gedrag
- kan dieren hanteren en/of fixeren
- kan externe klanten, cliënten en collega's informeren/adviseren
- kan de diergebonden administratie bijhouden

Voor Bedrijfsleider dierv verzorging geldt aanvullend:

- heeft kennis van bedrijfsspecifieke middelen voor educatie of voorlichting
- kan communicatietechnieken (b.v. adviesgesprek, verkoopgesprek) toepassen
- kan een collega aanspreken op gedrag
- kan presentatietechnieken toepassen

B1-K2-W1: Informeert collega's, klanten en/of cliënten en/of publiek

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar ontvangt klanten en/of cliënten en/of publiek in het bedrijf. Hij informeert en/of adviseert hen en geeft waar nodig persoonlijk advies aan de klant/cliënt en/of het publiek over verantwoorde omgang met en houden van dieren. Hij houdt toezicht op klanten en/of cliënten en/of publiek en de veiligheid en schakelt zonodig de leidinggevende in. Hij zorgt voor juiste informatieoverdracht naar collega's.

Voor Bedrijfsleider dierv verzorging geldt aanvullend:

Hij stelt bedrijfsrichtlijnen op voor informatieoverdracht. Hij zorgt voor werkoverleg en relatiebeheer met externen.

Resultaat

Collega's kunnen het werk voortzetten bij afwezigheid en klanten en/of cliënten en/of publiek zijn deskundig en vriendelijk geïnformeerd. Er is alert toezicht op de veiligheid van klanten en/of cliënten en/of publiek.

Voor Bedrijfsleider dierv verzorging geldt aanvullend:

Noodzakelijke gegevens m.b.t. ketenafspraken zijn vastgelegd.

B1-K2-W1: Informeert collega's, klanten en/of cliënten en/of publiek

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- is klantvriendelijk;
- is alert op veiligheid;
- handelt adequaat in noodgevallen;
- geeft correct informatie;
- schakelt tijdig een collega/de leidinggevende/deskundige in;
- houdt zich aan bedrijfsafspraken (ook met betrekking tot sociale media).

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten

Voor Bedrijfsleider diervverzorging geldt aanvullend:

- grijpt in bij onveilige situatie;
- geeft deskundig advies/voorlichting;
- gaat professioneel om met emoties en/of weerstand;
- bouwt aan relatienetwerk.

De onderliggende competenties zijn: Relaties bouwen en netwerken, Beslissen en activiteiten initiëren, Met druk en tegenslag omgaan, Instructies en procedures opvolgen

B1-K2-W2: Voert publieksgerichte activiteiten uit

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar organiseert of ondersteunt bij het organiseren van publieksgerichte activiteiten. Hij ontwikkelt voorlichtings-/informatiemateriaal of geeft een demonstratie. Soms verzorgt hij een presentatie. Hij zet materialen klaar en ruimt ze weer op. Hij verplaatst of toont dieren voor een demonstratie.

Voor Bedrijfsleider diervverzorging geldt aanvullend:

Hij bedenkt en organiseert evenementen voor publiek. Hij instrueert zijn medewerkers.

Resultaat

Er is een bijdrage geleverd aan educatieve en/of recreatieve activiteit voor klanten en/of cliënten en/of publiek. Positieve publiciteit voor het bedrijf/de organisatie.

Voor Bedrijfsleider diervverzorging geldt aanvullend:

N.v.t.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- is uitnodigend en klantgericht;
- speelt in op wensen van klanten en/of cliënten en/of bezoekers -als dat past binnen de afspraken-;
- levert passende bijdrage aan activiteit;
- zet zich (pro)actief in;
- beperkt, door rustig handelen, zoveel mogelijk stress bij dieren.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Presenteren, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten

Voor Bedrijfsleider diervverzorging geldt aanvullend:

- bedenkt aantrekkelijke publieksactiviteiten;
- zorgt voor tijdige en volledige instructie;
- is alert op inbreng van klanten;
- legt actief relaties en onderhoudt ze.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Plannen en organiseren, Relaties bouwen en netwerken, Kwaliteit leveren

2. Generieke onderdelen

Elke kwalificatie kent - naast (beroepsgerichte) specifieke kwalificatie-eisen - ook generieke kwalificatie-eisen.

Nederlandse taal

Het generieke examenonderdeel Nederlandse taal maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Besluit referentieniveau Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027879> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Rekenen

Het generieke examenonderdeel rekenen maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in de bijlagen 2 en 3 bij het Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027879> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Loopbaan en burgerschap

Het generieke examenonderdeel loopbaan en burgerschap maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027963> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Engels (alleen voor niveau 4)

Het generieke examenonderdeel Engels maakt deel uit van elke kwalificatie op mbo-niveau 4 in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 2 bij het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027963> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Profieldeel

P3 Bedrijfsleider dierv verzorging

Mbo-niveau

4

Typering van het beroep

De beginnend bedrijfsleider dierv verzorging is verantwoordelijk voor het bedrijf/de afdeling. Hij is ondernemend, signaleert kansen en bedreigingen en speelt hierop in. Hij werkt met gezelschaps- of recreatiedieren en toont bewust voorbeeldgedrag. Dierenwelzijn en diergezondheid staan dan ook centraal evenals de aandacht voor veiligheid van mens en dier. Hij houdt rekening in zijn handelen met de consequenties voor milieu- en arbeidsomstandigheden.

Beroepsvereisten

Ja

Toelichting beroepsvereisten

Alleen voor de beroepsbeoefenaar die bedrijfsmatig werkt met herpeten en/of honden en katten en/of overige zoogdieren en/of vissen en/of vogels is het verplicht per diergroep die op het bedrijf aanwezig is een certificaat te behalen. In dit certificaat staan de extra eisen die de overheid stelt aan kennis en vaardigheden van de beroepsbeoefenaar.

Om het diploma 'Bedrijfsleider dierv verzorging' te behalen moet een beginnend beroepsbeoefenaar ten minste één van de onderdelen waar een certificaat aan verbonden is met goed gevolg hebben afgelegd.

De regels met betrekking tot fokken en bedrijfsmatige activiteiten met gezelschapsdieren maken onderdeel uit van het Besluit houders van dieren dat op 1 juli 2014 in werking is getreden.

In hoofdstuk 3 van Besluit houders van dieren zijn in paragraaf 2 de regels over bedrijfsmatig gehouden gezelschapsdieren opgenomen.

Tevens is een artikel over het fokken met gezelschapsdieren aan het Besluit houders van dieren toegevoegd (artikel 3.4) dat zowel op hobbyfokkers, als op bedrijfsmatige fokkers van toepassing is.

In hoofdstuk 6 van het Besluit is een aantal overgangsartikelen ingevoegd.

Bron beroepsvereisten

EZK

P3-K1 Opstellen fokplan en begeleiden voortplanting dieren

Complexiteit

De complexiteit wordt bepaald door het doordenken van de fokresultaten en het kiezen van ouderdieren. Ook het bepalen tijdstip van voortplanting en geboorte en het inschatten van zorg voor moederdier en nakomeling(e) horen bij de voorbereiding van het fokken. Een complicerende factor kan het spanningsveld zijn dat ligt tussen bedrijfsresultaat en welzijn van het moederdier (intensiteit van de dracht).

De beginnend bedrijfsleider dierv verzorging weegt af of hij al dan niet deskundigen inschakelt en/of de vaste aanpak aan de situatie aanpast. Daartoe heeft hij kennis van genetika en kennis van en inzicht in de conditie van dieren en vaardigheid in het interpreteren van diergedrag.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend bedrijfsleider dierv verzorging past op adequate wijze procedures en wet- en regelgeving toe, zodat de bedrijfsvoering voldoet aan de gestelde eisen. Hij heeft een organisatorische, coördinerende, controlerende en aansturende rol, soms ook een uitvoerende afhankelijk van bedrijf/organisatie. Hij werkt zelfstandig, in een herkenbare, soms wisselende soms internationale, leef- en werkomgeving. Hij is verantwoordelijk voor de verdeling van werkzaamheden en eindverantwoordelijk voor (een deel van) de onderneming/organisatie.

Vakkennis en vaardigheden

P3-K1 Opstellen fokplan en begeleiden voortplanting dieren

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van branchespecifieke wet- en regelgeving en weet waar het staat
- heeft kennis van voortplanting van dieren: proces en gedragskenmerken
- heeft kennis van het socialisatieproces
- heeft kennis van anatomie en fysiologie van dieren: bewegingsapparaat, spijsvertering, zenuwstelsel, circulatieapparaat, plaats en functie organen, voortplantingsorganen
- heeft kennis van ehbo van dieren
- heeft kennis van het fokproces
- heeft kennis van genetica
- kan voorkomende registratiesystemen gebruiken
- kan zorgdragen voor identificatie van het dier
- kan indien van toepassing drachtige en/of jonge dieren hanteren en/of fixeren
- kan observatietechnieken toepassen
- kan de juiste ouderdieren voor de fok selecteren

P3-K1-W1 Stelt fokplan op

Omschrijving

Afhankelijk van de beroepscontext stelt de beginnend bedrijfsleider dierverzorging een fokplan op voor dieren. Hij bepaalt de keuze van de ouderdieren op grond van beschikbare informatie over gezondheid, levensduur en gewenste eigenschappen van de dieren. Hij bepaalt welke werkzaamheden, materialen en middelen nodig zijn en op welk moment. In het plan toont hij aan dat hij actief erfelijke gebreken bestrijdt. Daartoe gebruikt hij voor soort en ras beschikbare testen.

Resultaat

Een werkbaar en uitvoerbaar fokplan, met een zo groot mogelijke kans op nakomelingen met de gewenste eigenschappen.

Gedrag

De beginnend bedrijfsleider dierverzorging:

- past kennis van genetica toe;
- beargumenteert de keuze van ouderdieren;
- hanteert een realistische planning;
- zet de juiste testen in.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Plannen en organiseren

P3-K1-W2 Begeleidt voortplantingsproces

Omschrijving

De beginnend bedrijfsleider dierverzorging begeleidt het voortplantingsproces van de dieren. Hij bewaakt diergezondheid, diervoeding en hygiëne in relatie tot vruchtbaarheid. Hij interpreteert diergedrag in relatie tot vruchtbaarheid en stelt de cyclus vast. Op basis van het fokplan brengt hij ouderdieren bij elkaar. Waar nodig assisteert hij bij dekking en/of behandeling. In sommige gevallen assisteert hij deskundigen (dierenarts) bij onderzoek en vruchtbaarheids- en voortplantingsbehandelingen van de dieren. In noodzakelijke gevallen labelt hij de kooi. Hij zorgt voor aangepaste leefomgeving en observeert de dieren goed. Hij controleert of de bevruchting succesvol is verlopen en controleert daarna het moederdier regelmatig. Hij registreert fokproces en resultaat en rapporteert erover.

Resultaat

Het voortplantingsproces is zorgvuldig en volgens fokplan uitgevoerd. Diergezondheid en dierenwelzijn zijn steeds gewaarborgd en de registratie van noodzakelijke gegevens is in orde.

P3-K1-W2 Begeleidt voortplantingsproces

Gedrag

De beginnend bedrijfsleider dierverzorging :

- observeert de dieren nauwgezet;
- assisteert de dieren waar nodig;
- is alert op diergedrag en veiligheid;
- werkt met aandacht voor dierenwelzijn en diergezondheid;
- assisteert de dierenarts bij onderzoek/behandeling;
- verzorgt nauwkeurig registratie van en communicatie over proces en resultaat;
- past bedrijfsafspraken en wet- en regelgeving toe.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen, Ethisch en integer handelen

P3-K1-W3 Draagt zorg voor geboorteproces en verzorgt moeder en jongen

Omschrijving

De beginnend bedrijfsleider dierverzorging richt indien nodig de geboorteomgeving in en begeleidt de geboorte. Hij draagt zorg voor moederdier en nakomelingen. Dit houdt in dat hij moeder en jongen regelmatig controleert, noodzakelijke nazorg geeft en ze verder met rust laat. Indien nodig overlegt hij met zijn leidinggevende over het inschakelen van een deskundige.

Resultaat

Moeder en jongen zijn verzorgd.

Gedrag

De beginnend bedrijfsleider dierverzorging:

- richt indien nodig de bij de diersoort passende geboorteomgeving in;
- begeleidt waar nodig deskundig de geboorte van jonge dieren;
- biedt bedreven en deskundig (na)zorg;
- is alert op dierenwelzijn;
- schakelt tijdig deskundigen in.

De onderliggende competenties zijn: Ethisch en integer handelen, Vakdeskundigheid toepassen, Samenwerken en overleggen

P3-K2 Inspelen op de wens van klant en/of cliënt en/of publiek

Complexiteit

De complexiteit wordt bepaald door verschillende vragen van klanten/cliënten/publiek in relatie tot aanbod van producten en diensten. De veiligheid op werkvloer/terrein moet worden gewaarborgd. Dit is de verantwoordelijkheid van de bedrijfsleider. De omgang met dieren vereist veel vaardigheid. Hij heeft een voorbeeldfunctie voor collega's en bezoekers. Er is specialistische kennis nodig over rassen, soorten, hun verzorging, voer en verzorgingsproducten. Verschillende typen klanten en/of cliënten en/of publiek vereisen goede communicatieve vaardigheden en doortastendheid.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend bedrijfsleider dierverzorging is (eind)verantwoordelijk voor (de kwaliteit van) het werk en de afhandeling ervan, ook door medewerkers. Hij verdeelt de werkzaamheden. Hij is verantwoordelijk voor de contacten met klanten en/of cliënten en/of publiek en bepaalt bedrijfsafspraken hierover. Hij heeft een organisatorische, coördinerende, controlerende en aansturende rol, soms ook een uitvoerende afhankelijk van bedrijf/organisatie. Hij werkt zelfstandig in een herkenbare, soms wisselende soms internationale, leef- en werkomgeving.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van het socialisatieproces
- heeft kennis van adviesgesprekken
- kan voorkomende registratiesystemen gebruiken
- kan dieren hanteren en/of fixeren
- kan de leefomgeving van dieren reinigen en ontsmetten
- kan werken volgens wettelijke vereisten
- kan externe klanten, cliënten en collega's informeren/adviseren
- kan de diergebonden administratie bijhouden
- kan communicatietechnieken (b.v. adviesgesprek, verkoopgesprek) toepassen

P3-K2-W1 Instrueert en/of adviseert en/of verkoopt

Omschrijving

De beginnend bedrijfsleider dierverzorging adviseert/instrueert over en/of verkoopt dieren en/of dierbenodigdheden en/of sluit een overeenkomst met de klant en/of cliënt en/of bezoeker over te leveren diensten. Hij zorgt voor passend en gedegen advies of instructie of aanbod op basis van de wens en mogelijkheden van de klant en/of cliënt en/of bezoeker. Hij geeft advies over dieren, hun verzorging en behandeling en over dierproducten. In voorkomende gevallen berekent hij de verkoopprijs en rekent af. Hij informeert de klant/cliënt/bezoeker over service, ruil-, retour- en garantiebepalingen en de leverings- en betalingsvoorwaarden. Verkochte dieren maakt hij op passende wijze gereed voor transport door de klant en/of cliënt en/of bezoeker. Producten verpakt hij volgens de wens van de klant en/of cliënt en/of bezoeker. Ook geeft hij de klant en/of cliënt en/of bezoeker instructie (soms bijsluit) mee over de verzorging van het dier.

Resultaat

Een zorgvuldig afgehandelde dienstverlening of verkoop die een tevreden klant en/of cliënt en/of bezoeker oplevert.

Gedrag

De beginnend bedrijfsleider dierverzorging:

- is vriendelijk en klantgericht;
- luistert zorgvuldig en achterhaalt de wens van de klant en/of cliënt en/of bezoeker;
- adviseert deskundig en persoonlijk;
- hij rekent correct af (indien van toepassing);
- instrueert de klant en/of cliënt en/of bezoeker duidelijk over specifieke dierverzorging;
- werkt volgens bedrijfsafspraken en wettelijke regels.

De onderliggende competenties zijn: Overtuigen en beïnvloeden, Vakdeskundigheid toepassen, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Ethisch en integer handelen

P3-K2-W2 Behandelt klachten

Omschrijving

De beginnend bedrijfsleider dierverzorging neemt klachten aan van klanten en/of cliënten en/of bezoekers en stelt vragen om de oorzaak te achterhalen. Hij onderzoekt de mogelijke oorzaken en beoordeelt of klacht gegrond is. Hij handelt de klacht af, bij voorkeur naar tevredenheid van de klant/cliënt/bezoeker.

Resultaat

De klacht is op een klantvriendelijke manier geanalyseerd, beoordeeld en afgehandeld.

Gedrag

De beginnend bedrijfsleider dierverzorging:

- neemt klachten serieus;
- luistert zorgvuldig om de klacht te analyseren;
- stelt zich klantvriendelijk op;
- toont vaktechnisch inzicht;
- houdt in gesprek rekening met het belang van de klant en de eigen organisatie;
- handelt de klacht zorgvuldig af.

De onderliggende competenties zijn: Overtuigen en beïnvloeden, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Aandacht en begrip tonen, Instructies en procedures opvolgen

P3-K2-W3 Bewaakt de voorraad

Omschrijving

De beginnend bedrijfsleider dierverzorging bewaakt de voorraad door regelmatige controle. Hij registreert de voorraad in het magazijn en /of de verkoopruimte, afhankelijk van de beroepscontext. Hierbij let hij op afwijkingen door beschadiging en derving. Hij bewaakt het voorraadniveau en neemt wanneer nodig maatregelen om dit te corrigeren. Hij ververst de dierbenodigdheden en -voeders wanneer dit noodzakelijk is.

Resultaat

De voorraad is geregistreerd, op peil en voldoet aan de kwaliteitseisen.

Gedrag

De beginnend bedrijfsleider dierverzorging:

- voert gegevens correct in/of leest ze uit;
- houdt de voorraad op peil;
- onderneemt actie bij afwijkingen;
- hanteert de bedrijfsregels/procedures.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen

P3-K3 Leiden bedrijf/afdeling/project

Complexiteit

De complexiteit wordt met name bepaald door de omvang van het bedrijf (omzet, personeel, staf) en de context (regionaal, nationaal of internationaal). Ook de aard van de werkzaamheden speelt een rol (productie, dienstverlening, etc.). Bedrijfsdoelstellingen, organisatievorm en –structuur kunnen verder de complexiteit mee bepalen.

De beginnend bedrijfsleider diervverzorging beschikt over specialistische kennis en vaardigheden voor het beroep en de bedrijfsvoering. Ook heeft hij theoretische kennis van het werkveld. Hij speelt in op wisselende en onverwachte omstandigheden. Zijn werk kent (hoge) afbreukrisico's.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend bedrijfsleider diervverzorging is verantwoordelijk voor het eigen werk en voor de resultaten van teams/projecten/afdelingen in de organisatie. Hij werkt zelfstandig zonder (tussentijds) verantwoording af te leggen aan een leidinggevende en hij kan meerdere opdrachten naast elkaar uitvoeren. De beginnend bedrijfsleider diervverzorging vervult veel verschillende rollen van uitvoerend tot leidinggevend, van coördinerend tot beleidsbepalend, van begeleidend tot innoverend. Hij werkt volgens standaardwerkwijzen en eigen inzicht en combineert daarbij standaardwerkwijzen.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van leverings-, betalings- en verkoopvoorwaarden
- heeft kennis van organisatievormen en hoe ze werken
- heeft kennis van kwaliteitszorgsystemen en de toepassing ervan
- heeft kennis van leiderschapsmodellen en projectleiding
- heeft kennis van personeelsbeleid en arbobeleid
- heeft kennis van voorraadbeheer
- heeft kennis van wet- en regelgeving m.b.t. starten en exploiteren van een onderneming
- heeft kennis van en benut informatiekanalen over ontwikkelingen in de branche
- heeft kennis van planningsmethoden
- kan overeenkomsten beoordelen/opstellen
- kan onderhandelings technieken toepassen
- kan complexe informatie helder overdragen op anderen
- kan activiteitenplanningen maken
- kan werkinstructies geven
- kan feedback geven
- kan begeleidingsgesprekken voeren

P3-K3-W1 Maakt de planning en verdeelt het werk

Omschrijving

De beginnend bedrijfsleider diervverzorging maakt in overleg met de leidinggevende een planning voor de inzet van materieel en medewerkers. Hij verdeelt de reguliere werkzaamheden en houdt daarbij rekening met de kwaliteiten van medewerkers, de beschikbare middelen en actuele ontwikkelingen met betrekking tot de werkzaamheden. Bij gewijzigde omstandigheden past hij de planning aan.

Resultaat

Een reële planning, afgestemd op de medewerkers en bedrijfsomstandigheden.
Efficiënt uitgevoerde werkzaamheden.

Gedrag

De beginnend bedrijfsleider diervverzorging:

- overlegt tijdig over de planning en eventuele aanpassingen daarop;
- plant alle activiteiten in een reël tijdsbestek;
- organiseert de juiste mensen en middelen voor de werkzaamheden op de juiste plek;
- bewaakt de planning en neemt indien nodig tijdig maatregelen.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Plannen en organiseren

P3-K3-W2 Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied

Omschrijving

De beginnend bedrijfsleider diervverzorging begeleidt medewerkers/vrijwilligers/stagiairs bij het uitvoeren van de reguliere vaktechnische werkzaamheden. Waar nodig lost hij problemen in de directe werkkuitvoering op. Hij beantwoordt vragen en ziet erop toe dat de medewerkers de reguliere werkzaamheden uitvoeren conform de gemaakte afspraken, bedrijfsprocedures en de eisen met betrekking tot arbo, veiligheid, milieu en duurzaamheid. Hij motiveert en stimuleert medewerkers.

Resultaat

De medewerkers/vrijwilligers/stagiairs werken conform opdracht, voorschriften en procedures.

Gedrag

De beginnend bedrijfsleider diervverzorging:

- draagt kennis en expertise over via duidelijke instructies, aanwijzingen en feedback;
- overlegt tijdig over te nemen acties met de leidinggevende;
- motiveert medewerkers met enthousiasme en een positieve instelling.

De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Begeleiden

P3-K3-W3 Koopt in voor de onderneming (producten of diensten)

Omschrijving

De beginnend bedrijfsleider diervverzorging onderzoekt welke externe diensten, producten of samenwerkingsverbanden nodig zijn voor de onderneming en koopt/huurt op basis daarvan in. Hij inventariseert potentiële leveranciers, uitvoerders, partners, etc., vraagt offertes op, onderzoekt geschiktheid en betrouwbaarheid en maakt op basis van kwaliteit en prijs een keuze voor een geschikte partij. Desgewenst onderhandelt hij met derden over o.a. prijzen, kwaliteit en leveringsvoorwaarden. Hij maakt desgewenst afspraken en legt deze vast in overeenkomsten. Hij evalueert bestaande overeenkomsten en afspraken.

Resultaat

Inkoop, samenwerking en juiste prijs-kwaliteitsverhouding, dragen bij aan het uitbouwen van de commerciële positie van de onderneming.

Gedrag

De beginnend bedrijfsleider diervverzorging:

- zoekt naar nieuwe inkoopmogelijkheden (klanten, leveranciers, partners), vertaalt deze naar concrete acties en bouwt op deze wijze de commerciële positie van de onderneming uit;
- koopt planmatig en kostenbewust in en schat de financiële risico's juist in;
- berekent regelmatig financiële consequenties van het zakendoen met derden en gaat na of de gemaakte afspraken nog actueel zijn;
- maakt steeds een afweging tussen de kosten en baten en onderzoekt regelmatig of de samenwerking nog bijdraagt aan de ondernemingsdoelstellingen.

De onderliggende competenties zijn: Ondernemend en commercieel handelen, Bedrijfsmatig handelen

P3-K3-W4 Verwerft opdrachten, bindt klanten

Omschrijving

De beginnend bedrijfsleider diervverzorging informeert (potentiële) klanten over het aanbod van de onderneming. Hij schat het potentieel van de klant in en bepaalt de vervolgstappen richting de klant. Hij doet een mondeling of schriftelijk aanbod aan de klant en doet aan klantenbinding en promotie van de onderneming. Wanneer nodig onderhandelt hij met de klant. Hij doet eventueel een hernieuwd aanbod en komt met de klant tot overeenstemming.

P3-K3-W4 Verwerft opdrachten, bindt klanten

Resultaat

Voldoende opdrachten/klanten voor het voortbestaan van de onderneming.
De belangen van de klant zijn afgewogen tegen het ondernemingsbelang.

Gedrag

De beginnend bedrijfsleider dierverzorging:

- neemt weloverwogen risico's bij het verwerven van klanten, het offreren en het onderhandelingsproces;
- zet onderhandelingstechnieken en verschillende (verkoop)argumenten in om de klant te beïnvloeden;
- signaleert kansen tijdens het contact met (potentiële) klanten om hen aan zich te binden.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Overtuigen en beïnvloeden, Ondernemend en commercieel handelen

P3-K3-W5 Adviseert leidinggevende over personeelszaken

Omschrijving

De beginnend bedrijfsleider dierverzorging adviseert op verzoek het management/de leidinggevende over de behoefte aan personeel. Hij gaat na aan welke eisen medewerkers moeten voldoen. Hij maakt een afweging tussen de kosten en de baten van het in dienst nemen van personeel. Hij is betrokken bij het werven medewerkers of betrokken bij het uitbesteden van de werving. Hij organiseert in samenspraak met de leidinggevende periodiek werkoverleg met medewerkers om bedrijfsgelateerde en werkgerelateerde zaken te bespreken. Hij legt afspraken vast en bewaakt waar mogelijk de naleving van deze afspraken.

Resultaat

Het personeelsbestand voldoet aan de eisen van de organisatie.
Medewerkers zijn op de hoogte van bedrijfsgelateerde en werkgerelateerde zaken.

Gedrag

De beginnend bedrijfsleider dierverzorging:

- adviseert zijn leidinggevende/het management zorgvuldig over de personeelsbehoefte;
- weegt voor- en nadelen van verschillende dienstverbanden;
- stemt zijn communicatie af op de medewerkers;
- legt informatie kort en duidelijk uit.

De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Analyseren, Plannen en organiseren, Samenwerken en overleggen

P3-K3-W6 Adviseert leidinggevende over de financiële voortgang

Omschrijving

De beginnend bedrijfsleider dierverzorging ondersteunt het management/de leidinggevende bij de financiële voortgang van het bedrijf/de afdeling/het project. Hij adviseert op verzoek over begrotingen en/of helpt mee bij het opstellen ervan. Hij bespreekt zijn voorstellen met het management/de leidinggevende. Waar mogelijk is hij betrokken bij de financiële administratie en het archiveren van financiële gegevens of de uitbesteding hiervan. Hij stelt indien van toepassing nota's op voor geleverde producten/diensten, controleert en verwerkt inkoopnota's en handelt facturen af. Indien mogelijk analyseert hij periodiek de financiële informatie van het bedrijf/ de afdeling/het project en bespreekt deze met het management/ de leidinggevende. Indien nodig adviseert hij over maatregelen om de financiën bij te sturen.

Resultaat

Het management/de leidinggevende is op de hoogte van de financiële situatie. De financiële administratie is op orde.

Gedrag

De beginnend bedrijfsleider dierverzorging:

- registreert de financiële gegevens nauwkeurig (of besteedt dit uit);

P3-K3-W6 Adviseert leidinggevende over de financiële voortgang

- controleert steekproefsgewijs of uitbesteed werk voldoet aan de kwaliteitseisen;
- is er zich continu van bewust dat fouten financiële consequenties hebben;
- adviseert waar nodig zijn leidinggevende/het management tijdig.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Analyseren

P3-K3-W7 Organiseert het kwaliteitsbeleid

Omschrijving

De beginnend bedrijfsleider diervverzorging ontwikkelt beleid op het gebied van kwaliteit, arbeidsomstandigheden, milieu, duurzaamheid en veiligheid. Hij selecteert passende zorgsystemen waarbij hij rekening houdt met de geldende wet- en regelgeving, de voorschriften uit zorgsystemen en het bedrijfsbeleid. Hij werkt de zorgsystemen uit in concrete procedures of werkinstructies en bewaakt of hiernaar gewerkt wordt. Waar nodig past hij procedures en werkinstructies aan.

Resultaat

De organisatie heeft een kwaliteitsbeleid.
Medewerkers werken volgens procedures of werkinstructies uit het zorgsysteem.

Gedrag

De beginnend bedrijfsleider diervverzorging:

- stelt gestructureerde procedures en werkinstructies op die uitvoerbaar zijn voor de medewerkers;
- volgt wettelijke richtlijnen en voorschriften op bij het opstellen van beleid, procedures en werkinstructies;
- verzamelt en combineert alle benodigde informatie voor het selecteren en bijstellen van het zorgsysteem.

De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Formuleren en rapporteren, Analyseren

P3-K3-W8 Stelt project-/afdelingsplan op

Omschrijving

De beginnend bedrijfsleider diervverzorging stelt in overleg met zijn leidinggevende een project/afdelingsplan op. Hij beschrijft aan welke tactische en operationele doelstellingen het project/de afdeling moet voldoen, welke werkzaamheden of activiteiten medewerkers moeten uitvoeren en welke eisen daarbij gelden. Hij besteedt hierbij aandacht aan werkwijzen, werkmethoden en het gebruik van hulpmiddelen. Daarbij maakt hij een inschatting van de benodigde inzet aan materieel en personeel.

Resultaat

Een plan waarin voor langere periode de tactische en operationele doelstellingen staan beschreven.
Een plan met duidelijke acties, taken en verantwoordelijkheden

Gedrag

De beginnend bedrijfsleider diervverzorging:

- raadpleegt de leidinggevende en/of andere specialisten over de inhoud van het plan en de afstemming ervan met het ondernemingsplan;
- formuleert volledig en duidelijk;
- stelt duidelijke en concrete doelen vast;
- maakt effectief en efficiënt gebruik van mensen en middelen.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Plannen en organiseren

P3-K3-W9 Optimaliseert bedrijfsvoering

Omschrijving

De beginnend bedrijfsleider diervverzorging blikt regelmatig en systematisch terug op de resultaten van de onderneming/afdeling/het project en de manier waarop het beleid en de plannen zijn uitgevoerd. Hij signaleert ontwikkelingen en verbetermogelijkheden op het gebied van kwaliteit, arbeidsomstandigheden, milieu,

P3-K3-W9 Optimaliseert bedrijfsvoering

duurzaamheid en veiligheid. In overleg met de leidinggevende en eventueel ingeschakelde externe deskundigen stelt hij verbeteracties voor en voert deze uit.

Resultaat

De producten/diensten/werkwijzen van de onderneming/afdeling/het project sluiten aan bij ontwikkelingen en innovaties in de markt.

Gedrag

De beginnend bedrijfsleider dierverzorging:

- oriënteert zich op ontwikkelingen en innovaties en koppelt deze aan kansen voor de onderneming/afdeling/het project;
- raadpleegt de leidinggevende/externe deskundigen over de gesignaleerde ontwikkelingen en innovaties, de evaluatie van de onderneming/afdeling/het project en gesignaleerde mogelijkheden;
- bekijkt de mogelijkheden van verbetervoorstellen vanuit financieel en organisatorisch perspectief.

De onderliggende competenties zijn: Creëren en innoveren, Ondernemend en commercieel handelen